

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

**Priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumi
pirms
2017.gada 3.jūnija pašvaldību
vēlēšanām**

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Ko KNAB dara priekšvēlēšanu laikā? (1)

- Kontrolē Politisko partiju finansēšanas likuma izpildi.
- Kontrolē politisko partiju un ar partijām nesaistīto personu priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsniegšanu.
- Kontrolē administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumu izpildi.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Ko KNAB dara priekšvēlēšanu laikā? (2)

- Pieņem lēmumu par priekšvēlēšanu kampaņas apturēšanu, ja pirms vēlēšanām tiek pārkāpts izdevumu limits.
- Atbilstoši kompetencei sauc vainīgās personas pie atbildības.

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Ko KNAB dara priekšvēlēšanu laikā? (3)

- Pieņem lēmumus par priekšvēlēšanu izdevumu pārsniegtā apmēra ieskaitīšanu valsts budžetā un lēmumus par zaudējumu atlīdzināšanu par prettiesiski izlietotajiem administratīvajiem resursiem.
- Veic izmeklēšanu un operatīvo darbību, lai atklātu noziedzīgos nodarījumus, ja tie ir saistīti ar korupciju un partiju finansēšanu.

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Kāpēc jāregulē?

- Partiju finanšu atklātība ir viens no veidiem, kā vairot sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldei.
- Jāklīdē bažas par partiju darbību savtīgās vai šaura finansētāju loka interesēs.
- Vēlētājam ir jāzina, no kādiem avotiem un kādos apjomos partijas tiek finansētas.

Uzvara vēlēšanās nav alga, tā ir darba atļauja!

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Kas regulē finansēšanas un aģitācijas noteikumus?

- **Politisko organizāciju (partiju)
finansēšanas likums**
*(pēdējie grozījumi stājušies spēkā
01.01.2014.)*
- **Priekšvēlēšanu aģitācijas likums**
*(pēdējie grozījumi stājušies spēkā
15.07.2016.)*

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas periods

Pirms 2017.gada 3.jūnija Pašvaldību
vēlēšanām

no 2017. gada 4. februāra

līdz 2017. gada 3.jūnijam

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija

Kādas politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai arī kāda deputāta kandidāta **reklamēšana** plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur **tiešu vai netiešu** aicinājumu balsot **par vai pret** kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību, vēlētāju apvienību vai arī deputāta kandidātu.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Reklāma

Reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem.

(Reklāmas likuma 1.pants)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Aģitācijas veicējs

- politiskā partija
- politisko partiju apvienība
- vēlētāju apvienība
- deputāta kandidāts
- nesaistītā persona.

Slēptā priekšvēlēšanu aģitācija

- Priekšvēlēšanu aģitācija, par kuru saņemta samaksa un kuras apmaksātājs (atlīdzības devējs) pretēji šā likuma noteikumiem nav norādīts.
- **Slēptā priekšvēlēšanu aģitācija ir aizliegta!**
- Slēptajai priekšvēlēšanu aģitācijai iztērētie līdzekļi tiek ieskaitīti aģitācijas veicēja priekšvēlēšanu izdevumos.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Nesaistītā persona

- Nesaistītā persona — ar politiskajām partijām, to apvienībām vai vēlētāju apvienībām nesaistīta fiziskā persona, juridiskā persona vai reģistrēta šādu personu apvienība.
- Nesaistītā persona priekšvēlēšanu aģitāciju veic savā vārdā.
- Deputāta kandidāts vai partija nav nesaistītā persona.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumu apmērs partijām (1)

Priekšvēlēšanu izdevumu apmēri, kādus drīkst izlietot 2017.gada 3.jūnija Pašvaldību vēlēšanām ir aprēķināti un publicēti KNAB mājas lapā:

https://www.knab.gov.lv/upload/partijam_un_kandidatiem/inf.paz_limiti_prieksveles_izdev.pdf .

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumu apmērs partijām (2)

Attiecas uz:

- priekšvēlēšanu aģitācijas izvietošanu (televīzijā, radio, presē, internetā, telpās un publiskās vietās).
- labdarības pasākumu finansēšanu, sponsorēšanu, izmaksājot pabalstus un izdarot dāvinājumus (ziedojumus).

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumu apmērs partijām (3)

Vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu
deklarācijā norādāmi

- visi ieņēmumi
- visi izdevumi, uz kuriem attiecas
priekšvēlēšanu izdevumu apmērs
- visi izdevumi, uz kuriem neattiecas
priekšvēlēšanu izdevumu apmērs

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumu apmērs partijām (4)

Par priekšvēlēšanu izdevumiem uzskatāmi

- partiju izdevumi
- partiju apvienību izveidojušo partiju izdevumi
- deputātu kandidātu individuālo priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu izdevumi

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumi nesaistītai personai

15 minimālās mēnešalgas jeb 5 700 euro

Attiecas uz:

- priekšvēlēšanu aģitācijas izvietošanu
- labdarības pasākumu finansēšanu, sponsorēšanu, izmaksājot pabalstus un izdarot dāvinājumus (ziedojumus)
- pasta pakalpojumu izmantošanu

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Izcenojumi (1)

- Iesniegšanas termiņš - 2017.gada 5.janvāris (par periodu 04.02.2017. - 03.06.2017.)
- Iesniegšanas vieta:
 - elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem – NEPLP
 - preses izdevumiem - KNAB
 - interneta pakalpojumu sniedzējiem - KNAB
 - reklāmas pakalpojumu sniedzējiem, kuri izvieto priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus publiskās lietošanas ārtelpās vai pret tām (izkārtnes, stendi, afišas, tāfeles, slietņi, novietoti plakāti, reklāma skatlogos un citi tamlīdzīgi reklāmas objekti) - KNAB

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Izcenojumi (2)

- Aizliegts izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, ja nav nosūtīti publiskošanai izcenojumi.
- Aizliegts izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus par augstāku vai zemāku cenu nekā norādīts izcenojumos.
- Izcenojumi pēc to publiskošanas nav grozāmi.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Izcenojumi (3)

- **Paziņojumā (sludinājumā)** norāda tikai nosaukumu, tikšanās laiku un vietu.
- Paziņojumā (sludinājumā) obligāti norādāms **apmaksātājs**.
- Uz šādu paziņojumu nav attiecināmi nosacījumi par priekšvēlēšanu aģitācijas izcenojumu paziņošanu un grozīšanu.
- Uz izdevumiem par paziņojumu izvietošanu attiecas priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumi.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Līgumu slēgšanas nosacījumi

Aģitācijas veicējs (tā pilnvarota persona)
līgumus **slēdz tieši un nepastarpināti** ar

- elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem,
- preses izdevumiem,
- interneta pakalpojumu sniedzējiem
- reklāmas pakalpojumu sniedzējiem,
kurš izvieto aģitāciju publiskās
lietošanas ārtelpās/ pret publiskās
lietošanas ārtelpām

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Norāde par apmaksātāju

- Katrai priekšvēlēšanu aģitācijai un paziņojumam (sludinājumam) elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, presē, internetā, publiskās vietās **skaidri un nepārprotami norādāms**, kurš aģitācijas veicējs to ir apmaksājis.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Cita iespiedtehnikā izgatavota priekšvēlēšanu aģitācija

- Iespiedtehnikā izgatavoti priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumi, kas nav preses izdevumi, biļeteni, grāmatas, skrejlapas un citi
- Šādā izdevumā skaidri un nepārprotami norādāms, ka tā ir politiskā **reklāma** un kurš aģitācijas veicējs šo priekšvēlēšanu aģitāciju **apmaksājis**, kā arī jānorāda šā izdevuma **tirāža**.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas un tās izdevumu uzskaitē

Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, preses izdevumi, kā arī personas, kuras vienojušās ar aģitācijas veicēju par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumu par maksu **publiskās vietās, internetā** vai par **pasta** pakalpojumu sniegšanu **veic** priekšvēlēšanu aģitācijas (priekšvēlēšanu izdevumu) **uzskaiti**.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Paziņojumu iesniegšana KNAB (1)

Paziņojumus iesniedz **elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, preses izdevumi**, kā arī personas, kuras vienojušās ar aģitācijas veicēju par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu par maksu **publiskās vietās, internetā** vai par **pasta** pakalpojumu sniegšanu.

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Paziņojumu iesniegšana KNAB (2)

- Paziņojumus iesniedz **aģitācijas veicēji**, kas vienojušies ar elektronisko plašsaziņas līdzekli, preses izdevumu vai arī personām, par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu par maksu publiskās vietās, internetā vai par pasta pakalpojumu sniegšanu, kā **arī** par **labdarības** pasākumu finansēšanu, sponsorēšanu, pabalstu un dāvinājumu (ziedojumu) veikšanu

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Paziņojumu iesniegšana KNAB (3)

- Paziņojumu iesniegšanas termiņš – **ne vēlāk kā 3 darbdienu** laikā pēc līguma noslēgšanas vai izmaiņu veikšanas noslēgtajā līgumā
- Paziņojumā norādāmās **ziņas** noteiktas Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 27.panta 4.daļā.
- *Paziņojuma **veidlapas paraugs** pieejams KNAB mājaslapā.*

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Aizliegumi (1)

Priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošana
vēlēšanu dienā, kā arī dienu pirms vēlēšanu dienas ir
aizliegta

- elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programmās un raidījumos,
- publiskās lietošanas ārtelpās un iekštelpās,
- preses izdevumos,
- aģitācijas kā maksas pakalpojuma veikšana publisko elektronisko sakaru tīklos, tai skaitā internetā (neattiecas uz partiju mājaslapām internetā)
- valsts un atvasinātu publisku personu institūcijās un kapitālsabiedrībās, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Aizliegumi (2)

- **30 dienas** pirms vēlēšanām un vēlēšanu dienā priekšvēlēšanu aģitācijas izvietošana televīzijā ir aizliegta

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Aizliegumi (3)

- **Valsts un atvasinātu publisku personu institūcijām un kapitālsabiedrībām**, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrībām, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, **aizliegts veikt priekšvēlēšanu aģitāciju**

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Aizliegumi (4)

- **Valsts un atvasinātu publisku personu institūcijām**, kā arī kapitālsabiedrībām, kurās valstij vai atvasinātai publiskai personai pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), ir **aizliegts radīt priekšrocības vai ierobežojumus** kādam aģitācijas veicējam priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumā publiskās vietās

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Aizliegumi (5)

- **Ēku telpās**, kurās atrodas valsts un atvasinātu publisku personu institūcijas un kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), kā arī šādu **ēku koplietošanas telpās aizliegts izvietot un izplatīt priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus**

(24.pants 1.daļa)

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Aizliegumi (6)

Priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanai publiskās lietošanas ārtelpās aizliegts izmantot:

- valsts un pašvaldību iestāžu ēkas;
- baznīcu ēkas un lūgšanu namus;
- autoostu, dzelzceļa staciju, lidostu un pasažieru ostu ēkas;
- valsts nozīmes arhitektūras un mākslas pieminekļus;
- ēkas, kas pieder valsts un atvasinātu publisku personu institūcijām un kapitālsabiedrībām

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

Administratīvie resursi (1)

Definēts un **aizliegts izmantot administratīvos resursus** priekšvēlēšanu aģitācijā

(33.pants)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Administratīvie resursi (2)

Par **administratīvo resursu izmantošanu** uzskatāma

valsts un atvasinātu publisku personu institūciju un kapitālsabiedrību, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrību, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus,

- **finanšu līdzekļu**
- **kustamas un nekustamas mantas izmantošana**
- **pakalpojumu sniegšana priekšvēlēšanu aģitācijai**

(33.pants 2.daļa)

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Administratīvie resursi (3)

Par **administratīvo resursu izmantošanu** uzskatāma

▪ **institūciju reklamēšana par samaksu 30 dienu periodā pirms vēlēšanām,**

ja attiecīgā reklāma ir **saturiski saistīta** ar **deputāta kandidāta**, politiskās **partijas**, politisko partiju apvienības, kā arī politiskās partijas vai politisko partiju apvienības pārvaldes institūciju izvirzīto kandidātu Ministru prezidenta vai ministra amatam vai ar politisko partiju vai politisko partiju apvienību **saistītas personas atspoguļojumu** vai šāda kandidāta vai **personas darbības atspoguļojumu**.

(33.pants 2.daļa)

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Administratīvie resursi (4)

- **Preses izdevumos**

ko izdod valsts vai atvasinātu publisku personu institūcijas vai kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrības, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus

- **aizliegts izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus**

(33.pants 5.daļa)

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Administratīvie resursi (5)

- **Preses izdevumos**

ko izdod valsts vai atvasinātu publisku personu institūcijas vai kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrības, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus

- **aizliegts vēlēšanu dienā, kā arī 30 dienas pirms vēlēšanu dienas ievietot intervijas ar deputātu kandidātiem** vai politiskās partijas, politisko partiju apvienības pārvaldes institūciju izvirzītajiem kandidātiem Ministru prezidenta vai ministra amatam

(33.pants 6.daļa)

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Administratīvie resursi (6)

- **Preses izdevumos**

ko izdod valsts vai atvasinātu publisku personu institūcijas vai kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrības, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām piederošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus

- **aizliegts vēlēšanu dienā, kā arī 30 dienas pirms vēlēšanu dienas ievietot tādus rakstus, kuros norādīts, ka tajos pieminētā persona ir deputāta kandidāts** vai politiskās partijas, politisko partiju apvienības pārvaldes institūciju izvirzītais Ministru prezidenta vai ministra amata kandidāts

(33.pants 6.daļa)

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Atbildība

- Par administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumu neievērošanu priekšvēlēšanu aģitācijā pie likumā noteiktās atbildības saucamas (..) **amatpersonas vai darbinieki**, kuri attiecīgo institūciju finanšu līdzekļus vai mantu izlietojuši prettiesiski.
- Finanšu līdzekļi un manta, kas prettiesiski izlietota, ir piekritīga valstij.
- Amatpersonām vai darbiniekiem ir pienākums atlīdzināt nodarītos zaudējumus.

(34.pants)

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

www.knab.gov.lv

Tālrunis: 67356147
63756165 - 335
Fakss: 67331150

E-pasts: knab@knab.gov.lv

Adrese: Brīvības iela 104
k-2, Rīga, LV-1001